

Prekentekest: Luk 6,20-23

Jesus løftet blikket, så på disiplene sine og sa:

«Salige er dere fattige, Guds rike er deres.

Salige er dere som nå sulter, dere skal mettes.

Salige er dere som nå gråter, dere skal le.

Salige er dere når folk hater dere,
når de utstøter dere og håner dere
og skyr navnet deres som noe ondt –
for Menneskesønnens skyld!

Gled dere på den dagen og hopp av fryd,
stor er lønnen dere har i himmelen.

Slik gjorde også fedrene med profetene.»

Slik lyder Herrens ord.

Allehelgensdag – en dag i hvitt. Hvitt er gledens og festens farge, renheten og Kristi farge. Vi møter denne dagen fra ulikt ståsted. Noen møter denne dagen ut fra sin opplevelse av å ha mistet en av sine kjære. I dette rommet bæres alle slags tanker og behov fram for Gud i bønn. Kirken brukes i glede og i sorg. Måtte vi klare å leve begge deler ut i møte med den levende Gud.

Denne dagen da så mange kjenner på sorg og savn er kledd i hvitt. Håpet er at den som sørger gjennom møte med Livets Herre skal få hjelp til å gå videre, hjelp til på ny å oppleve gleden og festen i Guds hus. Hjelp til å møte kirken uten den tunge klumpen i brystet hver gang, men likevel bevare minnet om det som har hendt. Må kirkens rom ikke kun forbli et lukket rom for private minner, men et grensesprengende rom der Jesus Kristus får vise deg den veien han har kalt deg til å gå, han som i egen person er veien videre, sannheten og livet.

Det startet for oss en gang i hvite dåpskjoler, klær som var altfor store på lengden. Vi skjønner at den overdrevne lengden har med vekst å gjøre. I dåpen går vi inn i noe som er langt større enn oss selv. Vår vei går framover og utover i noe vi ikke ser enden av, men mer aner konturene av i det fjerne. Hvor er du i din vandring i dag? Ser du himmelen der framme? Går du sammen med ham som er veien til målet, eller har du stanset opp og vegrer deg for å fullføre?

Vår vei er en pilegrimsvandring fra dåpen til himlen. Underveis møter vi gleder og sorger. Vi møter gode dager og vi møter tunge tider, motgang og medgang. Dager da Gud kjennes nær. Dager da Herren synes borte. Dager da vi kanskje enda til glemte hvem vi var døpt til å høre sammen med. I dag befinner du deg et sted på vandringen gjennom livet. Det hører med til de ordene Jesus sa i dåpsbefalingen, at han som gav oss livet har lovet å være med alle dager inntil verdens ende. Alle dager er dager uten unntak, dager i sorg og dager i glede.

Så er det en smerte i dette at mennesket har frihet og makt til å velge, og enda til mulighet for å gjøre ukloke valg. Denne dagen kalles Allehelgensdag. En

helgen er i en evangelisk luthersk forstand en hver kristen som har levd dåpens liv i troen på sin Herre og Frelser, og som i dag er kommet fram og er sammen med Herren for evig. Vi verken kan eller er i posisjon til å saligkåre eller å fordømme. Vi kjenner Guds løfter, og vi setter vårt håp til hans nåde. Når alt kommer til alt, er det denne samme nåden vi alle er like avhengig av å få.

Det finnes ikke én av oss som kan stå framfor Guds ansikt rettferdig og ren i egen kraft. Den eneste rene og rettferdige som har levd på vår jord, gav sin kirke nådens midler, ord og sakrament, for at vi skal ta imot evangeliet og ha evig liv ved det. Derfor er dette dag og sted for å fornye kursen, se framover og gå nye steg på troens vei.

Når man løfter en fot for å gå, rammes man gjerne av et øyeblikks ustødighet inntil man setter foten ned og løfter den andre, og så er man i bevegelse. Jeg vet hvordan det er å være ute av trening med å gå etter en operasjon i en ankel for en tid tilbake, og deretter lang tid med gips. Det måtte trening til, tålmodighet og opplæring i starten, men så er man i gang med en etter hvert forhåpentligvis stødig gange.

Da Jesus så utover forsamlingen av disipler, da så han mennesker som hadde begynt på sin vandring mot det evige målet. Det var ikke en forsamling av velbalanserte stødige mennesker med kontroll over ett og alt i livet. Der var ganske sikkert de som kjente på at de manglet mye i seg selv for å fullføre, manglet kanskje også mye for å leve det livet som var deres nye bestemmelse, men de gikk steg i tro.

I dagens prekentekest hører vi saligprisningene, ikke fra Bergprekenen hos Matteus slik som før, men fra den som kalles Sletteprekenen hos Lukas, etter som Jesus holdt denne prekenen på ei slette. Disse to prekenene inneholder mye av det samme, men er også noe forskjellige. Nå var det vel med Jesus som med oss predikanter flest, at vi gjentar oss selv. Nå er ikke bare det negativt, for når viktige poeng gjentas, så læres de lettere. Det er tydelig at Jesus har viktige ting på hjertet.

Han så utover forsamlingen av disipler da han sa disse ordene: «Salige er dere fattige, Guds rike er deres. Salige er dere som nå sulter, dere skal mettes. Salige er dere som nå gråter, dere skal le.»

I Bergprekenen hos Matteus uttrykker Jesus seg mer om indre forhold hos mennesker i det han sier «Salige er de som er fattige i ånden», mens Jesus her i Sletteprekenen taler mer jordnært om disiplene som kort og godt fattige, slik de sikkert både var og oppfattet seg selv. Med henvisning til sult og gråt forstår vi at livet ikke bestandig var enkelt for disipler den gang heller.

Og verre skulle det bli, for Jesus forberedte sine disipler på tider med forfølgelse som skulle komme i det han sa: «Salige er dere når folk hater dere, når de utstøter dere og håner dere og skyr navnet deres som noe ondt – for Menneskesønnens skyld! Gled dere på den dagen og hopp av fryd, stor er lønnen dere har i himmelen.»

Det er veldige kontraster mellom sorgen og gleden, omkostningene i livet som følge av å være disippel, og lønnen som skal komme en gang der framme i himmelen.

I dag kalles vi til å løfte blikket, til å se framover, til å leve som sanne disipler i åpenhet og oppgjør med Gud og med våre medmennesker, og ikke være så bundet av jordisk gods at vi holdes fast helt og holdent til det dennesidige.

Det er et tankekors at tallet på ledige sitteplasser i våre gudshus har økt proporsjonalt med vår velstandsutvikling, og tendensen går sterkt i samme retning i hele Stavanger bispedømme. Det er betimelig å spørre seg, er vi fortsatt regnet med blant dem som Jesus karakteriserte som fattige? Det står i fortsettelsen av Sletteprekenen: «Ve dere rike, dere har alt fått deres trøst.»

I dag har Jesus talt sin preken til oss om salighet for disipler som Jesus kaller fattige, for Guds rike er deres. Og han har talt til oss om lønn i himmelen for de omkostninger troen kan gi oss underveis. Allehelgensdag minner oss om våre forbilder, alle som har bevart troen, fullført livsløpet og er framme hos Herren. La oss følge deres gode eksempel.

På deres vegne er denne dagen en gledens dag. Vi utgjør et større fellesskap enn det vi ser med det blotte øye. En dag, forteller Bibelen, skal Jesus komme igjen i all sin prakt og herlighet. Den dagen innbyr han sin menighet til måltidsfellesskap i sitt fullendte rike. Først da blir det store fellesskapet synlig, Guds menighet i himmel og på jord.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.